

Maikuu viimasel reedel peetakse Aarne Puistama mälestusjooksu

Sel aastal peetakse viiendat korda Aarne Puistama mälestusjooksu, Ravila ringile on oodatud nii jalutajad kui ka kepikõndijad. Jooks on kõigile tasuta, registreerida saab Kose spordimaja kodulehel www.spordimaja.ee kuni 28. maini.

Mälestusjooksu vanuseklassid on järgmised: N/M14, N/M16, N/M18 ja N/M. Iga vanuseklassi kolme parimat autasustatakse medaliga. Jooksul kõige kiirema aja saanud mees ning naine saavad aastaks oma käsutusse rändkarika.

Start jooksule antakse 30. mail kell 18 Kehra mnt 6 maja eest. ↓

Kampania ajal saab romusõiduki tasuta ära anda

12. maist kuni 9. juunini kestva romusõidukite kokkukogumise kampania käigus saab jäätmekäitlejatele tasuta üle anda vanu seisma jäänud sõidukeid.

Kui tavaliselt peab inimene romusõiduki jäätmekäitlejale ise ära viima või organiseerima selle transpordi ja tasuma romusõiduki äraveo eest, siis kampania käigus tuleb jäätmekäitleja sõidukile tasuta järele. Üle saab anda ka osaliselt lammutatud sõidukeid. Kampania käigus äraveotavate romusõidukite eest raha ei maksta.

Enda nimel olevale sõidukile äraveo tellimine

Kui romusõiduki äraveo tellib selle omanik, siis tuleb tal esitada jäätmekäitlejale kehtiv registreerimistunnistus. Kui sõiduki dokumendid on kaduma läinud, saab ühendust võtta transpordiametiga, kes edastab omanikule vajalikud dokumendid. Kampania ajal on registritunnistuse digidokumendi väljastamine tasuta.

Teise inimese nimel olevale romusõidukile äraveo tellimine

Kui inimese hoovis seisev romusõiduk kuulub hoopis kellegi teisele, siis tasub võtta

ühendust transpordiametiga (info@transpordiamet.ee). Ametile tuleb esitada digitaalselt allkirjastatud taotlus, misjärel võetakse ühendust auto omanikuga ja palutakse vormistada volitus sõiduki ülevõtmiseks jäätmekäitlejale. Jäätmekäitleja tuleb romule järele ning kustutab sõiduki registrist.

Kui sõiduk ei ole registreeritud kellegi nimele

Veendu transpordiameti e-teeninduse taustakontrollist, kas sõiduk on liiklusregistris. Kui ei ole, kuid sõiduk on tuvastatav (olemas registreerimisnumber või VIN-kood), siis pole see takistuseks – kampania käigus on esimest korda võimalik ära anda ka selliseid sõidukeid, mis on liiklusregistrist kustutatud. Võta ühendust jäätmekäitlejaga, kes viib omanikuta romu ära.

Veo tellimiseks tuleb ühendust võtta Eesti autolammutuste liiduga (info@elv.ee, +372 5787 7233) või Kuusakoski AS-ga (firma@kuusakoski.ee, 13 660). Veendu, et romule järele tulevale puksiirile oleks tagatud vaba ligipääs ja ohutu teenindusruum.

Täpsem info tingimuste ja taotluste esitamise kohta: www.kliimaministeerium.ee/romusoidukid. ↓

KOKKUVÕTE KOSE VALLAVOLIKOGU 24. APRILLI ISTUNGIST

Kose vallavolikogu 2021. aastal valitud koosseis pidas oma 48. istungit 24. aprillil Kose vallas, istungit juhatas volikogu esimees Martin Medar.

Istungist võtsid osa Kose vallavolikogu liikmed Martin Innos, Alvar Kaser, Moonika Kuuseoja, Lembit Nael, Tarvi Nikker, Pelle Pohlak, Siim Pohlak, Kalle Sleng, Timo Nikitin, Siiri Tammeleht, Kadri Tiis, Anneli Tisler, Ott Valdma ja Andres Öis.

Puudusid Janno Jöffert, Merle Pussak, Katrin Taniste ja Demis Voss.

Kose vallavolikogu otsusega nr 350 jäeti rahuldamata Eney Estonia OÜ, Vindr Baltic OÜ, Eurowind Energy OÜ ja Evecon Wind OÜ 21.03.2025 esitatud vaie.

Kose vallavolikogu otsusega nr 351 jäeti rahuldamata Eney Estonia OÜ, Vindr Baltic OÜ, Eurowind Energy OÜ ja Evecon Wind OÜ 21.03.2025 esitatud taotlus tuvastada Kose vallavolikogu 20.02.2025 otsuse nr 343 „Kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise lõpetamine“ tühisus.

Kose vallavolikogu määrusega nr 81 kinnitati Kose Lasteaed PäevaLill arengukava 2025–2029.

Kose vallavolikogu otsusega nr 352 lubati Roman Soritšal omandada Kose vallas Rõõsa külas asuv Haavamäe katastriüksus (pindala 31937 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%).

Kose vallavolikogu otsusega nr 353 otsustati

müüa elektroonilise enampakkumise teel Kose vallale kuuluv korteriomand aadressil Ravila alevik Ravila tee 5 (üldpind 42,80 m²) alghinnaga 42 000 eurot.

Kose vallavolikogu otsusega nr 354 tunnustati osaliselt kehtetuks Kose vallavolikogu 23. novembri 2000 otsusega nr 50 kehtestatud Põllu tänava piirkonna detailplaneering Kose alevikus kruntide nr 35 ja 36 osas.

Kose vallavolikogu otsusega nr 355 võimaldati Ardu Saunaseltsil kasutada tasuta Kose vallale kuuluvat kinnistut, asukoht Jõe tee 2, Ardu alevik, Kose vald, Harju maakond, saunakultuuri edendamiseks otsustuskorras, tähtajaga 27.05.2030.

Kose vallavolikogu otsusega nr 356 otsustati refinantseerida laenu kogusummas 7 342 111 eurot ja võtta täiendavat investeerimislaenu summas 1 500 000 eurot.

Kose vallavolikogu määrusega nr 82 kinnitati Kose valla teehoiukava aastateks 2025–2028.

Kose vallavolikogu otsusega nr 357 kinnitati Kose vallavolikogu revisjonikomisjoni 21.03.2025 revisjoniakt ja tehti Kose vallavalitsusel **ülesandeks** pöörduda Kose vallavalitsuse ja Varitech Ehitus OÜ vaheliste tehingute kohta uurimise algatamiseks õiguskaitsesüsteemide poole.

Täpsem ülevaade vallavolikogus toimunud aruteludest ja hääletamisest koos vastuvõetud õigusaktidega on kättesaadav valla veebilehelt <https://www.kosevald.ee/volikogu-istungite-paevakord-ja-salvestused>. ↓

Vaat sulle väega veevärki

Tänapäevase kiire elutempo juures ei näe me enam asju selliselt, kuidas nägid vanaisad ja vanavanaisad, kes arvestasid loodusega nende ümber ning said aru, et võtta võib, kuid tasakaalust ei saa välja viia seda, mis on koos toimima loodud.

Vesi on loodusringkõiguse kõige alus, samuti inimorganismis on vesi eluks hindamatu väärtusega – olgu selleks siis joogi- või tarbevesi.

Paraku ei mõtle me sellele tihti, et vesi, mis meile Eestis on justkui igapäevane (ja vaata et inimõigus), ei ole paljudes maailma piirkondades enam kättesaadav. Seda enam, et suur osa maailmast ei saa unistadagi joogivee kasutamisest tarbeveena – aina enam kogutakse ja puhastatakse selleks joogiveeks kõlbmatut vett.

Kose vald oma maa-aluste jõgede ja karstialadega asub kaitsmata põhjaveega piirkonnas ning on siiani suutnud inimkonna toimetamistele vastu panna.

Hajaasustusse ei saa lõpmatult kaeve puurida

Kuskil on aga piir, mida ületades ei saa me tulevikus oma keskkonnast enam puhast joogivett. Rääkimata sellest, et puhta vee kadudes kaob ka puhas maakeskkond, mille pärast oleme me siia tulnud.

Aeg, kus meid oli vähe ja piirkonnad olid hõredalt asustatud ning kus (veel 100 aastat tagasi) ei olnud eestlaste kodudes tualetti/käimlat, on asendunud tänapäevase elukorralduse ja moodsa kodutehnikaga, mis kasutab kemikaale ja peseb ära meie nõud, riided ja autod.

Tiheasustustesse on sellise reoveega toimetulekuks loodud ühisvee- ja kanalisatsioonüsteemid. Piirkondades, kus ÜVK-d ei ole, kuid mis on elamuehituseks sobivad, on suur surve ehitamiseks. Sellisel juhul vajavad vesi ja kanalisatsioon autonoomseid lahendusi, mida on iga majapidamise juures vajalik projekteerida ja ehitada eraldi. Mida tihedamalt ehitatakse elamuid ÜVK-ta piirkondadesse, seda olulisem on saada aru, et iga kaevu puurimine ja musta

vee kogumine suurendab keskkonnale koormust. Seega on üha olulisem see, et me ei tee seda vastutustundetult ja loodust kahjustades.

Vett saastab inimeste enda lohakuks

Olles olukorras, kus täna on Krei külas joogivee näitajatega probleeme ja Kuivajõe piirkonnas toimetava loomakasvatuseettevõtte tegevust jälgib keskkonnaamet, peame alustama eelkõige iseendast ja lõpetama tegevuse, mis

pole elukeskkonna tavadega kooskõlas. Kui kogumiskaevude sisu immutatakse maasse, siis võib see tunduda küll soodsalt lahendusena, kuid selle tulemusel muutub tulevikus kasutuskõlbmatuks mitte ainult kohalik joogivesi, vaid langeb ka elukeskkonna kvaliteet ja kinnistu väärtus.

Seega peame endale aru andma, et peame ütlema nii arendajatele kui ka eraisikutele üksikeramu krundi valides – palun käige vallas läbi ja rääkige oma plaanidest enne, kui te oma kinnistu soetate. Kogu lugupidamise juures pean kinnitama, et igale poole ei ole võimalik ehitada ja meie eelistus on, et piirkonna arendused saavad tekkida vastavalt meie ÜVK arendamise võimekusele, mis seab kindlasti teatud piirid piirkonna eri paigus. See käib kõikide Kose valla piirkondade kohta ning puhta vee tulevik on kindlasti kindlustatud ühisvee ja kanalisatsiooni piirkondades, kus vee puhtuse eest vastutavad spetsialistid.

MARGUS JAANSON
Kose abivallavanem

KOSE TEATAJA

Väljaandja: Kose vallavalitsus

Kirjastaja: Harjumaa Ühinenud Meedia OÜ

Küljendaja: Piret Tuur

Keeletoimetaja: Laura Nirgi

Kuulutused ja reklaam:

myyk@harju.ee;

tel 646 2214

Trükk AS Printall

Kose Teataja kaastööd palub toimetuse saata e-posti aadressile SIMMO.SAAR@KOSEVALD.EE

29. MAIKS 2025.

Kaastundeavaldused tuleb saata aadressile myyk@harju.ee.

Reklaami sisu ja lugejakirjades toodud seisukohtade eest toimetuse ei vastuta.

Ardu raamatukogus oli külas fotokunstnik Tanel Verk

Selle aasta 9. aprillil külastas fotokunstnik Tanel Verk Ardu raamatukogu.

2016. aastal Eesti kunstiakadeemia vabade kunstide teaduskonnas fotograafia eriala lõpetanud Tanel Verk meenutab, et armus fotograafiasse koolis. „Ardu põhikooli õpilasena viibisin sageli raamatukogus ja teabetoas arvutite seltsis. Loogilise jätkuna liitusin koolilehe toimetusega. Äratundmine, et võiksin tegeleda fotograafiaga, tuli siis, kui Ardu väisas omakandimees, tuntud alpinist ja fotograaf Jaan Künnap. Tõsisemalt võtsin asja ette sõbra Steni mõjutusel, kes kinkis mulle fotoaparaadi,“ meenutas Verk.

Pärast põhikooli järgnesid õpingud Lähte gümnaasiumi meediaklassis, hiljem fotograafia süvaõpe Tallinna polütehnikumis. Töötades juba muuseumis, omandas Tanel kõrghariduse Eesti kunstiakadeemias. „Teadmised, mida omandasin, on mulle andnud väga palju. Fotograafia on ammendamatu; see on mind õpetanud nägema, tunnetama ja mäletama ümbritsevat. Eelkõige sain põhjalikke teadmisi fotokunstist ja -tehnikast. Väga hariv oli fotokunsti ajalugu.“

Tuule tiibadesse sai Tanel Eesti teatri- ja muusikamuuseumist, kus tema objektiiv ette sattus Eesti kultuurikiht. „Siis aga tundsin, et tahan

Tanel Verk Ardu raamatukogus.

FOTO: ERAKOGU

enamast. Juba varakult huvitusin pärandvara kogumisest, hiljem püüdsin mõnda põnevamat eset fotograafia kaasabil kunstipärasemaks muuta. Retro paelus mind niivõrd, et unistasin töötamisest ajaloomuuseumis vanade asjade keskel. Õnneliku juhuse tõttu saingi sinna tööle ja olen seal ametis tänaseni. Seal on mul ligipääs vanadele fotodele ja võimalus katsetada unikaalsete fotoaparaatidega. Muuseumis on paindlik ja loominguline keskkond. Tegelen pärandite uurimisega, digiteerimisega

ja tutvustamisega. Olen kirjutanud fototeemalisi artikleid ja fotoajalugu kajastavaid raamatuid ning korraldanud fotokunsti rühmitustega ühiseid näitusi,“ räägib Tanel.

Arheofotograafia ja luuletamine

Verk on üks vähesi Eestis, kes tegeleb arheofotograafiaga. „Vanad asjad on nagu üks endisaegsesse maailma. Aja jooksul on huvi pärandvara vastu aina suurenenud. Ka minu hobid – numismaatika ja vanade maalide kogumine – kuuluvad sellesse maailma.“

Tanel toimetab mitmes kohas nagu hunt Kriimsilm, kellel on mitu ametit. „Peale põhitöö tegelen õpilaste ja fotohuviliste koolitamisega (amet on selge – põhikoolis juhendasin fotoringi). Tallinna polütehnikumis ja Eesti kunstiakadeemias annan fotograafia tehnilise osa loenguid. Varem olin nagu hull orav rattas, nüüdseks olen võtnud koormust vähemaks.“

Koos abikaasa Sandraga üllitasid nad möödunud aastal ühise luulekogu „Wwtoopia.“ „Ise olen varem ka mõne luulerea sahtlisse kirjutanud. Seal olid need nii kaua, kuni avastasin, et Sandragi oskab ilusaid mõtteid riimida. Edaspidi kirjutasime kõik luulevälgatused sedelitele. Sealt kaustikusse ja lõpuks raamatusse. Valminud teost saatis õnn – kui trükikojas oli suur uputus, siis meie raamatupartii pääses ainukesena märjast hauast.“ Katkendeid luuleraamatust luges Tanel ka kuulajatele ette. Meeldis – riimid olid lühikesed, tabavad ja päevakajalised.

Suure soojuse ja armastusega rääkis Tanel oma perekonnast: kunstnikuhingega abikaasast Sandrast; lastest, kes on juba väljakujunenud isiksused. Oma sugulastest ja esivanematest.

Tanel on oma elutöö kohta öelnud: „Fotograafia, muuseum ja inimene on kõik osakesteks tarbimiskultuuris. Minu huvi on kunstnikuna näidata seda tahku fotograafiast...“ (Portfoolio 2016) ↓

IREENE TSIREL

Näitusel saab näha kuud uudistavat rebast. FOTO: KAROLIN KARU

Jüripäeval avati Ardu alevikus keskkonnahoidliku kunsti näitus

Paralleelselt Ardu alevikusel sportliku moodsuotuga „Ardu kirves“ avati 23. aprillil Ardu koolimaja vastas paikneva staadioni piirdeaial keskkonnahoidliku kunsti õuenäitus „Kevade mustrid ja värvid“. Avatud näitus peegeldab kooli põhiväärtuseid, milleks on koostöö, keskkonnahoidlikkus ja ettevõtlikkus.

Näituse planeerimine sai alguse juba augustis, mil õpetaja Epp Kevvai pakkus välja idee lõimida õppetöösse keskkonnahoidliku kunsti projekt, millest on kutsutud osa võtma kõik piirkonna Kose valla allasutused. Tehti kokkulepped, et taiesed valmistatakse juba kasutuses olnud materjalidest. Väljapanekuks valitakse erinevad kohad Ardu alevikus ja kuna kunstiteid eksponeeritakse õues, peavad tööd olema ilmastikukindlad.

Tasuta kunstinäitust saab 10. maini uudistada aleviku erinevates kohtades: lasteaia, staadioni ja tenniseväljaku piirdeaial ning raamatukogus. Kindlasti tasub kunstiteid vaadata nii lähedalt kui ka kümnekonna meetri kauguselt. Külastajal tuleb arvestada jalutamise ühe ekspositsioonipaiga juurest teiseni. Kellele meeldib pikemalt jalutada, joosta või rattaga sõita, võib parkida auto Tartu maantee ääres paiknevasse Ardu puhkeparklasse ning tulla mööda kergliiklusteed alevikuni – lõimitud elamus on garanteeritud.

Miski siin ilmas ei saa teoks ilma eestvedajate ja toetajate. Suur tänu kõikidele lapsevanematele, kes aitasid materjalide – nõopide ja kordide – kogumisel. Täname lasteaia- ja algklasside õpetajaid, koolielu korraldajat, noorsootöötajaid, raamatukoguhoidjat laste kunstiprojekti koostöö koordineerimise eest ja 5. klassi õpilasi kunstiteede näituse ülespanemise eest!

KIRSTI SOLVAK

Tule 10. mail Kose kevadlaadale!

Sel aastal peab Kose vald traditsioonilist kevadlaata „Kose kutsub külla“ 10. mail, kauplemisaeg kestab kevadlaadal hommikul kella 8st pealelõuna kella 16ni.

Kokku pakub Kose vald kauplejatele 262 kolmemeetrise laiusega kauplemiskohta, kaubelda saab vanavara ja kultuurikaubaga, käsitöö-, põllu- ja aiakaupade/-saadustega, toidu- ja tööstuskaupadega.

28. korda peetava kevadlaada peaesineja on ansambel Karavan.

Kevadlaada ajalugu ulatub aastasse 1996, mil Kose

Lions klubi pani alguse Kosel korraldatavale kevadlaadale. 2013. aastast tunneme valla esindussündmuseks saanud laata nime all „Kose kutsub külla“. Hinnanguliselt külastab kevadlaata igal aastal 4000–5000 inimest.

Lionsite heategevuslik loterii, Kose gümnaasiumi hoovis jõuametite tehnika ja varustuse demonstreerimine, batuudid, Kose huvikooli noorte tegelustelk, lasterong, Minizoo Taluõu Ratastel, tänavakorvpalliturniir, Kose kihelkonnamuuseum.

Laadapäeva varahommikul kella 6st õhtul kella 18ni on liikluseks suletud Pikk tänav. Liiklusele suletud on ka Ujula

põik, mis viib esinejate parklasse. ↓

AJAKAVA

- 9.00 Kevadlaada avamine
- 9.05 Kortsutalutsutajad
- 9.30 Ravila Laulustuudio
- 10.00 Kose lasteaed Päevaliil laululapsed
- 10.30 Kose Bigbänd ja solistid
- 11.00 Prodance tantsulapsed
- 11.30 Teele tantsulapsed
- 12.00 ansambel Karavan
- 13.00 Kose valla rahvatantsurühmad
- 14.00 Kose valla koorid

Kose vald sai haridus- ja teadusministeeriumilt ligi 130 000 eurot õppevahendite soetamiseks

2025. aastal taotles Kose vallavalitsus haridus- ja teadusministeeriumi toetust õppetöö mitmekesistamiseks ja ajakohastamiseks, keskendudes eelkõige liikumisõpetuse, loodusainete ning e-eksamite ja tasemetööde läbiviimise tingimuste parendamisele.

Liikumisõpetuse ja loodusainete vahendite soetuseks eraldati Kose valla koolidele toetust 49 749 eurot, mille eest osteti keemia, bioloogia ja füüsika õppevahendeid.

Lisaks eraldati Kose valla koolidele tasemetööde ja e-eksamite läbiviimiseks toetust 79 294 euro ulatuses. Selle toetusega saame osta koolidele arvuteid.

Liikumisõpetuse toetamiseks soetati rohkelt spordivahendeid. Ostetud sai erinevas suuruses jalgpalle, suusakomplekte nii algklassidele kui ka põhikoolile ja gümnaasiumile. Näiteks sai Kose gümnaasium uued võrkpallivõrgud, jooksuraja alla maneeži ja spetsiaalsed vahendid, nagu rööbaspuid ja reguleeritavad korvpallirõngad võimlasse. Samuti hangiti õpilastele suuski ja suusaraja tallaja, millega talvel staadionile suusaradu teha. Suusaraja tallajat saavad kasutada ka teised koolid.

Loodusainete õppesse soetati modernseid digitaalseid õppevahendeid ja tööriistu. Näiteks Kose gümnaasiumi loodusainete labor sai Vernieri andmekoguri koos erinevate anduritega (liikumine, jõud, temperatuur, rõhk, spektromeeter jt), magnetid, läätsed ja USB-mikroskoobid õuesõppe toetamiseks. Bioloogia õppeainesse sai inimskeleti, histoloogilised slaidid ja püsipreparaadid. Keemiaõpet rikastati uute laborivahendite ja kemikaalidega, et oleks võimalik teha kõikvõimalikke katseid.

Seega saame öelda, et on paranenud õpilastele loodud praktilised õppimisvõimalused ning tugevdatud kooli võimekus pakkuda nüüdisaegset ja sisukat õpikogemust liikumises ja loodusainetes.

Mis puudutab tasemetöödele ja e-eksamitele üleminekut, saame öelda, et koolid on varustatud vajaliku taristuga. Lisaks sellele tehakse Kose gümnaasiumile juurde üks arvutiklass, et eksamit saaks sooritada korraga terve lend. ↓

KRISTEL KOOK-ALJAS
Kose valla haridusnõunik

Kose Lasteaed PäevaLill

Kose Lasteaed PäevaLill ootab oma meeskonda tugiteenuste koordinaatorit 1,0 koormusega

TÖÖ LÜHIKIRJELDUS:
tuge vajavate laste igapäevane toetamine õpetajate ja vanemate nõustamine

MEIL ON SULLE PAKKUDA:
suur sületäis rõõmsaid lapsi ja huvitavaid kolleege põnevaid ühisüritusi ja motiveerivaid koolitusi pikemat puhkust kui tavalisel eestlasel ja seda alati suvel

MEIE OOTUSED SULLE:
oled oma tegudes meeskonnamängija, väga hea suhtleja ning lähtud kaasava hariduse põhimõtetest sul on varasem töökogemus lasteaias või koolis, oled planeerimise ekspert ja ennastjuhtiv ning võimekas päevadisainer

KANDIDEERIMISEKS PALUN SAADA:
motivatsioonikiri
sooviavaldus
CV

kvalifikatsioonile vastavad dokumendid (BAK/MAG)
15. maiks 2025 e-posti aadressile: info@kosela.ee
Tööle asumine 21. august 2025
Lisainfo direktori tel: 58861669

Kose vallas paranevad hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste õppetingimused

Kose vallavalitsus sai riigi tugiteenuste keskuselt kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks projekti „Kaasav haridus Kosel“ rahastuse summas 61 174 eurot. Projektiga parandatakse 2025/26. õppeaastast kõikides Kose valla koolides õppimistingimusi.

Projekti eesmärk on kaasava hariduse õppekorralduse tagamine ja elluviimine Kose valla üldhariduskoolides õppivatele hariduslike erivajadustega õpilastele. Üks soov on kaasa tuua tõhusamalt erivajadustega õpilasi tavaõppeprotsessi, pakkudes nii tava- kui ka eriklassi tingimustes õppimist. Projekti pikemaajalisem eesmärk on tõhustada üldtoeraames pakutavat hariduse

tugiteenuste korraldust, ennetades toevajaduse süvenemist.

Õpipesad ja nõustamise abivahendid

Ardu, Oru ning Kose-Uuemõisa koolides on kitsaskohtade eriklasside puudumine. Selleks soetatakse helisummutavad ühekohalised õpipesad, mis annavad õpilastele võimaluse tegeleda õpiülesannetega rahulik keskkonnas – müra on vähem ja õpilasel on lihtsam keskenduda.

Samuti soetatakse õppetöö individualiseerimise eesmärgil mitmesuguseid õppevahendeid. Näiteks mullitoru ja laavalamp sensoorse üle- ja alatundlikkuse stimuleerimiseks – tegemist on rahustava ja keskendumist soodustava nõustamistöö abivahendiga. Kõnepeegel soetatakse õpilastele, kes vajavad regulaarset

logopeedilist individuaalset nõustamist.

Teraapiaruumi sisustamiseks on ette nähtud kott-toolid ja istumispadjad, milles õpilased end hästi ja mugavalt tunnevad.

Abi e-eksamiteks valmistumisel

E-eksamiteks valmistumisel vajab HEV-õpilaste kohanemine igapäevast harjutamist ja töövõtete kinnistamist realses keskkonnas. Selleks soetatakse 23 sülearvutit ja 3 interaktiivset tahvli. Alklasside HEV-õpilastele on loodud tingimused esmaste digipädevuste omandamiseks eriklassi tingimustes. Praegune arvutiklass ei võimalda vaikset eraldumist ega piisavat individuaalset juhendamist, sest arvutiklassi kasutab korraga 20 õpilast. Interaktiivne tahvel toetab õpilase lugemise, kirjutamise

ja käelise tegevuse arengut. Tahvel ei tekita puudutamisel helisid, mis häirivad ülitundlike tajudega õpilasi. Tahvel võimaldab kasutada erinevaid funktsioone: saab teha nii esitlusi, kirjutada kui ka näidata videot.

Tahvelarvuti on abivahend õpilastele, kellel on raskusi peenmotoorikaga, kellel esineb düspraksiat, käsikirjaliste tekstide lugemise raskusi (võimaldab teksti suurendada). Tahvelarvuteid kasutatakse õpiabitundides, mida viivad läbi eripedagoogid.

Neljas üldhariduskoolis õpib kokku 1086 õpilast. Nendest HEV-õppureid on 11.12.2024 seisuga 298. ↓

KRISTEL KOOK-ALJAS
Kose valla haridusnõunik

Lastekaitse liit pakub tasuta juriidilist nõustamist

Lastekaitse liit koostöös Eesti advokatuuriga pakub tasuta juriidilist nõustamist perekonnaõigust puudutavates küsimustes projekti „Hea nõu lastega peredele“ raames.

Projekti käigus tehtavad tasuta nõustamised on mõeldud eeskätt lastega peredele, kes oma majandusliku seisundi tõttu pole suutelised tasu eest nõu ja abi otsima.

Nõustamise teemad on perekonnaõigust puudutavad küsimused, lapse õigused, laste õigused suhetes vane-

matega, vanemate kohustused suhetes lastega, erinevad perekonnamudelid – õigused ja kohustused, üksikvanema õigused, hooldus, eestkostete, lapsendamine jne. Nõustamine hõlmab perekonnaõigusega otseselt seonduvaid õigusvaldkondi, sealhulgas pärimisõigust. Nõustamisel tutvustatakse ka riigi õigusabi olemust ja pakutavaid võimalusi ning vajadusel abistab advokaat abitaotluste vormistamisel.

„Heategevuslikku projekti panustamine on ka advokaatidele oluline, kuivõrd see annab võimaluse ühiskonnas midagi positiivset ära teha. Aastate jooksul saadud tagasiside näitab, et perekonnaõi-

guse teemad on ühiskonnas väga aktuaalsed ja inimesed saavad tasuta nõustamisest abi,“ ütles advokatuuri perekonnaõiguse komisjoni esinaine ja vandeadvokaat Katrin Orav.

Nõustamist pakuvad Eesti advokatuuri ja vajadusel notarite koja liikmed. Nõustatakse telefonitsi (vastavalt vajadusele kas eesti või vene keeles) ja see kestab orienteeruvalt 30 minutit. Vaja on eelnevalt registreerida e-kirja teel aadressil liit@lastekaitseliit.ee.

Eesti advokatuuri ja lastekaitse liidu heategevuslik projekt „Hea nõu lastega peredele“ sai alguse 2010. aastal. ↓

INFO

Isikuandmetest

Lastekaitse liidu vahendusel tehtud õigusnõustamise käigus kogutakse järgmisi isikuandmeid:

- ees- ja perekonnanimi;
- telefoninumber;
- probleemi õigusvaldkond;
- võimaliku huvide konflikti ennetamiseks vaidlusega seotud isiku(te) ees- ja perekonnanimi;
- vajadusel muud õigusnõustamise seisukohal olulised andmed. Viidatud andmed edastatakse isikut nõustavale advokaadile.

Lastekaitse liit säilitab isikuandmeid konfidentsiaalselt jooksva kalendriaasta lõpuni isiku nõustamisele registreerimisest, seejärel kuuluvad need hävitamisele. Isikuandmeid ei kasutata uudiskirjade ega pakkumiste saatmiseks.

Turisminduse arengukava järgmine arutelu toimub 26. mail

26. mail kell 14 saab Kose-Uuemõisa külakeskuses (Kesk 15, Kose-Uuemõisa) osa võtta Kose valla turismitegevuste arutelust, registreerimine Kose valla kodulehel oleva lingi kaudu on avatud 23. maini.

Kose vallavalitsus algatas turismi arengukava koostamise perioodiks 2025–2035, et arendada valdkonda ning määratleda peamised sihid ja tegevused järgmiseks kümnendiks. Aprillis peetud strateegiaseminaril arutleti valdkonna praeguse olukorra ja eesmärkide üle.

Järgmise sammuna on plaanis koostada tegevuskava ning selleks oodatakse kõiki turismiettevõtjaid, külaseltsi ja valdkonnast huvitatud inimesi ühisele arutelule. Üritusel tutvustatakse turismivaldkonna strateegia tööversiooni ning toimub tegevuskava arutelu.

Täiendavate küsimuste korral võib pöörduda arengukava koostamise konsultandi Jaan Urbi poole e-posti teel jaan.urb@cumulus.ee. ↓

Looduskuu matk viis Paunküla ja Kiruvere järvede äärde

Valla looduskuu raames 20. aprillil peetud ning kohalike ajaloo- ja loodusentusiastide Katti Muru ja Toomas Mäe juhitud avastusretk „Vetevoogude lood“ keskendus Paunküla ja Kiruvere järvede looduse ja muistse pärandi vaatlemisele.

Paljudele kohalikele juba tuttav Kiruvere rada avas end seekord uue nurga alt. Paunküla veehoidla rajati 1960. aastal Pirta jõe paisutamise teel ning selle pindala on ligikaudu 450 hektarit. Veehoidla alla jäid kolm järve: Väike- ja Suur-Seapilli ning Tudre järv. Tegemist on Eesti kõige saarterikkama siseveekoguga – seal leidub üle 20 saare ja saarekese, millel on vahvad nimed, nagu näiteks Seapilli, Tudre, Mustakannu, Mesipuu, Püksiireesaared ja Kellakoti saar. Veehoidla rannajoone pikkus on 13

Matkalised matkajuhti kuulamas.

FOTO: MAARJA UDDE

kilomeetrit ning saarte oma kokku 12 kilomeetrit, pakudes mitmekesist avastamist ja imelisi vaateid igal sammul.

Paunküla veehoidla kõrval asuv Kiruvere järv on väiksem, 22 hektarit, kuid mitte vähem huvitav. Järv ulatub sügavuselt kohati lausa 12 meetrini ning selle vesi saab oma jõu 7–8 allikast. Samuti voolab Kiruvere järve sisse Risti oja, mis kogub oma vee Kiruvere küla metsadest. Kiruvere järv kuulub Natura 2000 alasse,

seal elutseb III kategooria kaitsealune kala hink, kes on Eestis üsna haruldane.

lidsete ohvriallikate radadel

Kiruvere, Paunküla ja Ardu aladel leidub rohkelt iidseid ohvriallikaid, mille äärest on leitud münte ja aardeid. Retke käigus näitas Toomas Mägi ka enda kogust pärit hõbemüntide koopiaid. Selgus, et nii 1000. aasta paiku kaalus üks münt ligikaudu 1 grammi.

Selle eest võis saada näiteks 10 kana, lamba sai kätte 15 mündi eest ning lahinguratsu hind ulatus 5000–8000 mündini.

Loodusehuviliste rõõmuks tõi Katti Muru esile hulga matkarajal leiduvaid haruldasi taime- ja puuliike, mille olemasolu jääb tavakülastajal sageli märkamata.

MAARJA UDDE
matka korraldaja, Kose valla Ardu piirkonna kultuuri- ja kogukonnaspetsialist

Keskkonnaamet jätab karuputke tõrjumise 2027. aastast maaomaniku kanda

Kui sel aastal korraldab tõrjetõid keskkonnaamet, siis juba järgmisel aastal läheb maaomanikele üle peaaegu hävinud või lihtsama tõrjeastmega kolooniate tõrje. 2027. aastal lisanduvad maaomanike tõrjutavate alade hulka keskmise raskusastmega kolooniad ning 2028. aastast on kõigi kolooniate tõrje vastutus maaomanikel.

Keskkonnaamet teavitab keskkonnaamet maaomanikke, kelle maal on registreeritud võõrkaruputk, riigiportaali eesti.ee kaudu. „Selleks, et @eesti.ee aadressile tulevad teated kätte saada, soovime kontrollida, kas on suunatud oma igapäevasele isiklikule e-posti aadressile. Kirju näeb ka eraldi riigiportaali eesti.ee postkasti sisenedes. Infot ja juhiseid võõrkaruputkede ohjamiseks leiab keskkonnaameti kodulehelt; vajadusel aitavad nõuga spetsialistid,“ ütles Tamme Känd, kelle sõnul jätkab keskkonnaamet edaspidi tõrje korraldamist riigimaal.

Sosnovski ja hiidkaruputk on Eestis keelatud võõrliikide nimekirjas. Neid ei tohi kasvatada ega lasta levida, sest mõlemad liigid võtavad

edukalt üle looduslikud alad. Lisaks on nende taimede mahl inimesele ohtlik, sest põhjustab koostoiimes päikesega nahakahjustusi (punetust, villi ja isegi haavandeid). Eriti tundlikud on taimemahlale lapsed. Võõrkaruputkede tõrjumine aitab hoida oma kodukoha ohutuna nii endale kui ka naabritele.

Kuigi võõrkaruputkede tõrjet on Eestis edukalt tehtud enam kui 800 hektaril, leidub jätkuvalt võõrkaruputkede kasvualasid, mida tuleb jälgida ning taimede ilmumisel neid tõrjuda. Samuti avastatakse igal aastal uusi, kaugemaid kasvukohti veekogude kaldaaladel, metsamaadel ja võsastikes. Ka sel aastal korraldab keskkonnaamet riiklikku karuputke tõrjet, kuid samal ajal teeb amet ettevalmistusi, et kolme aasta jooksul anda putke tõrjumise juhtroll üle maaomanikele. Sel aastal saavad maaomanikud keskkonnaametilt teavituse registreeritud võõrkaruputke kasvukoha kohta.

Keskkonnaameti soovitus karuputkega toimetulekuks

Kõigepealt tasub üle vaadata, kas kinnistul on registreeritud võõrkaruputke kasvukoht. Keskkonnaameti kodulehelt karuputke alajaotusest leiab kaardi, kuhu on kantud tea-

daolevad kasvukohad ning juhised, kuidas võõrkaruputke ära tunda. Soovitatav on seejärel kohapeal oma maa üle vaadata, sest võõrkaruputked võivad levida ka ootamatutesse paikadesse, nagu näiteks raiesmikud või metsateed.

Tõrjumine ei ole ohtlik, kui teha seda ajal, mil taimed on väikesed, ning kaitsta oma nahka taimemahlaga kokkupuutumise eest.

Kõige tõhusam viis võõrkaruputkede tõrjeks on taimede väljakaevamine ja hävitamine. Umbrohutõrje vahenditega tõrjumisel on soovitatav kasutada spetsialisti teenust. Kuidas võõrkaruputki ohutult tõrjuda või tõrjeteenust tellida, saab täpsemalt lugeda keskkonnaameti kodulehelt karuputke

alajaotusest.

Kuna üks taim võib toota kümneid tuhandeid seemneid, mis püsivad kaua mullas idanemisvõimelisena, sõltub tõrje edukus järjepidevusest. Ka siis, kui ühtegi taimet enam ei tärka, on vaja koloonial mitu aastat silma peal hoida.

Kuidas hoida ära karuputke sattumist oma maale?

- Kui kinnistu asub võõrkaruputkede levikupiirkonnas, hoia oma maal eriti hoolsalt silma peal. Esimesi taimi märgates tõrju need kohe ära.
- Kui tellid oma maale mulda või taimmaterjali, veendu eelnevalt, et päritolukohas ei ole võõrkaruputke kasvukohta.
- Võõrkaruputke kasvukohas tegutsedes või töötades puhasta pärast saapad, tööriistad ja masinad, et vältida seemnete edasilevikut.
- Kaeva taimi kevadel, kui nad on väikesed ja väldi taimemahlaga kokkupuudet. Rahulikult õigel ajal tegutsedes on töö ohutu.
- Teavita ja tee koostööd – anna avastatud karuputke kasvukohast teada karuputk@keskkonnaamet.ee.

Kose kultuurikeskuses tähistati Eesti raamatu 500. sünnipäeva kontserdiga

3. aprillil tähistati Kose kultuurikeskuses 500 aasta möödumist esimese eestikeelse raamatu ilmumisest Kose huvikooli õpilaste-õpetajate, Kose gümnaasiumi ja raamatukogu koostöös valminud kontserdiga „Eesti raamat 500 muusikas“.

Sipsik on üks Eesti laste armastatumaid raamatutegelasi. FOTO: KERLI SILD

Teemaõhtu avas Kose raamatukoguhoidja Liia Oll, kes rääkis raamatu ajaloost Eestis, kirjanduse kultuurilisest väärtusest ja kohast eestlaste südames. Olli sõnul on raamatukangelastest saanud meie lapsepõlve lahutamatu osa. „Nad on mõjutanud mitmeid põlvkondi lapsi ja täiskasvanuid. Ehk nagu väga tähtsalt öeldakse, nad on saanud osaks meie kultuurilisest identiteedist“, ütles Oll. „Mõnikord pole vaja raamatut avada, kui juba tunneme ära Sipsiku või Lotte ja teame kohe, millise raamatuga on tegu.“

Eelmainitud tegelased leidsid sel õhtul oma koha muusikas. Esitati Leelo Tungla sõnadele kirjutatud palu Lotte erinevatest etendustest, lavalaudadele astusid ka maailma kõige tugevam tüdruk Pipi, Naksitrallid, Kunksmoor ning paljud teised armastatud karakterid Eesti

ja maailma kirjandustuumikust.

Erinevad koosseisud esitasid muusikapalu filmidest, näiteks kanti ette filmis „Nimed marmortahvlil“ kõlanud „Martale“ ja krokodill Gena lugudest tuttav „Sinine vagun“, „Pipi Pikksuka“ muusikalist tuntud pala „Laul Põhjamaast“ ning Lydia Koidula tekstile kirjutatud „Eesti muld ja Eesti süda“. Taustapildid raamatutegelastest aitasid muusikat ja teksti kokku siduda ühtseks tervikuks.

Kontserdimuljeid kajastasid ka musitseerinud õpilased. „Mulle meeldis kontsert, sest mängiti muusikat uutest ja vanadest raamatutest või teletelavastustest. Mulle meeldib ka fakt, et ei unustata ära meie vanu ja uusi kirjanikke ega nende teoseid,“ ütles üks õpilane.

CASSANDRA HERNE
Kose huvikooli õpetaja

80 aastat teise maailmasõja lõpust: punaste veretöö Ojasool 1941. aastal

1941. aasta 3. juulil kuulutas Nõukogude Liidu riikliku kaitsekomitee esimees J. V. Stalin oma raadiokõnes välja venelaste suure isamaasõja põletatud maa taktika. „Me peame organiseerima halastamatu võitluse kõigi tagalate desorganisaatorite, paanikatekitajate, kõigi vastu, kes meid ei poolda, halastamatu hävitamine. Kõige selle käigus teha koostööd hävituspataljonidega.“

Ojasoo mõis.

FOTO: EFA

Hävituspataljonidele anti sõjaülesannete kõrvale hoopis laiemad tegutsemispiirid. Hävitada tuli kõik: vili, kariloomad, kütte- ja määrained; õhikida sillad, teed, raudteed; purustada hooned ja talud, põletada metsad, rüüstada laod, hävitada telefonide ja telegraafide liinid.

Eestis moodustati kokku 21 hävituspataljoni ning nende tegevust iseloomustas mõttetult julmus ja põhjendamatu terror. (Eesti ajalugu kroonika 2007.)

Formeerimist viis läbi kapten Mihhail Pasternak 1941. aasta juunis. Toeks ja abiks said punase lindi meestele värvatud ja kinni makstud salajased kaastöötajad. Hävituspataljonide juhtidele oli koostatud täiesti salajane instruksioon, mis leiti Ida-Virumaalt 1941. aasta suvel, koostatud Rakveres.

Hävituspataljoni veretöö Ojasool

1941. aasta suvi olevat olnud kuum ja kuiv. Rukkilõikuse aeg oli kohe-kohe käes. Ojasoo mõisahoones elavad inimesed olid sealt välja aetud ja sinna oli paigutatud Vene sõjaväeosa nn tõkkesalk, kes oli kaitsepositsioonidel. Vi-

navabriku teisel korrusel olid Tallinnast toodud tsiviilisikud kaitsekraavide kaevamistöökdeks. Arvatavasti 10.–11. augustil tuli Soonele (rahvas kutsus seda talu perenime järgi, ametlikult Rahkvälja) punt sõjaväelasi, mitte hävituspataljoni mehi. Üks neist võttis positsiooni sisse karjamaa värvavas kivi otsas ja laskis söövatel lehmadel vintpüssist läbi esijalad. Algul ühel ja siis mõne aja möödudes mõnuga ka teisel. Piinlevate loomade juurde inimesi ei lubatud. Loomad surid piinarikkalt venelaste valve all. Oletatavasti järgmisel või ülejärgmisel päeval, kui loomad hakkasid roiskuma, lubati pererahvas nende juurde.

Miks selline tegu üldse ette võeti? Soone August oli Äksi Tarvitajate Ühisuse autojuht. Rahva jutu järgi olid tal vastuolud mingite meestega. Ilmselgelt oli see kättemaksuakt, sest Ojasoolt tulles oli sõduritel teel kolm talumajapidamist: Ojasoo, Kasemetsa ja Vahemetsa talu. Kuna heinad olid tehtud, olid loomad juba metsast väljas heinapõldudel. Tekkis küsimus, miks mindi loomi puutumata kolmest talust mööda oma tapahimu rahuldumata? Kas tulles või

minnes lasti maha ka Vahemetsa talu jää. Arvata võib, et jäi lihtsalt teele ette. Mis sellest loomast sai, ei ole mul teada.

Soone August kutsus naabrimehed Abrams Eduardi, Takenberg Augusti, Samblik Augusti, Pern Heinrichi appi loomadelt nahka võtma. Liha oli küll juba riknenud, kuid talumehel oli talupidamises kõike vaja. Kolm meest: Soone August, Abrams Eduard ja Pern Heinrich võeti tagasi tulnud venelaste püsside vahele ja viidi Ojasoole. Takenberg August ja Samblik August jõudsid kohale alles siis, kui teised mehed olid ära viidud. Ilmselgelt oli neil lihtsalt õnne.

23. augustiks olid venelased Ojasoolt läinud. Enne seda lasid nad õhku viinavabriku ja üritasid õhata ka silda, aga olid käpardlikud – sild sai vaid kerget vigastusi. Väidetavalt 23. augustil kaevati Ojasool magasiada tagant kaitsekraavist välja üheksa mehe surnukehad. Meeste käed olid okastraadiga selja taha seotud. Magasiit kuulus Ojasoo talule ja ilmselt oli okastraat käepärane vahend. Mehed olid tapetud kahe vintpüssi lasuga. Mitte keegi ei tea, millised olid meeste viimased minutid. Kuna käed olid selja

taha seotud, ei saanud neid kombekohaselt risti panna ja viimast korda issameiet lugeda. Kes ja kuidas oma saatusele vastu läks, me ei tea. Vast keegi suri viimast palvet lugedes, kellelgi olid needmissõnad huulil, kindlasti keegi anus – see kõik on nii inimlik. Kas nende surnukehade väljakaevamise juures ka mõni ametlik isik oli, ei ole mul teada ja kõikide meeste surma kuupäevad on meetrikaraamatusse kantud oletuslikult.

Mõrvatud üheksa meest olid järgmised.

August Soone, 36 aastat, 3 kuud ja 25 päeva vana. Rahkvälja talu peremees oli ka Äksi Tarvitajate Ühisuse autojuht. Järele jäid 4,5-aastane poeg Ants ja 6-kuune poeg Rein. Mõni aeg enne neid sündmusi olid tulnud sõnnikuveovankril kaks mereväelase mundris sõjaväelast ja käskisid veoauto viia Assakule, mis sai ka tehtud.

Elanikkonnalt korjati ära kõik mootorsõidukid, jalgrattad, raadiod. Võeti lihtsalt kaasa, kui need üles leiti. Minu isa tegi naabrimehel kuivatatud kaselaudadest kirstu.

Eduard Abrams, 35 aastat ja 6 kuud vana Kaarli

taluperemees. Tal jäi järele kaks poega, noorema poja Eedi sünnipäev on 7.08.1941 – see tähendab, et ta oli viiepäevane, kui isa kodunt ära viidi. Naine Olga käis järgmisel päeval Ojasool mehele soojemat riiet ja süüa viimas. Kõik olid lahkelt vastu võetud, lubadusega mehele üle anda.

Heinrich Pern (Pärn), 35-aastane väiketalupidaja Lutsu külas, lisatööna käis ümbruskonna taludes hooajatoodel päiliseks. Järele jäi tal kolm väikest last ja põdura terviseega naine, kes mõned aastad hiljem suri. Lapsed said tunda kohutavat viletsust, kuid hoolimata sellest kasvasid üles tublideks inimesteks.

Nimetatud mehed viidi lehmade korjaste juurest minema 12. augustil 1941.

14.08.1941 jäi Habajalt kadunuks põllutöölaine **Aleksei Kull**, sünd 22.12.1903, järele jäi poeg ja tütar.

17.08.1941 viidi kodunt **Anton Robas**, sünd 20.01.1895, 46 aastat, 6 kuud ja 28 päeva vana. Kõue küla, Uue-Mihkli talu.

Anton Liimand, sünd 1902. aastal, 39-aastane. Harmi küla, Rohtlaane talu. Järele jäi 7-kuune tütar teisest abielust, esimesest poeg ja tütar. Väiketaluniku, kohapeal hinnatud kui hea käega ehitusmees. Tal oli komme üksi ringi liikuda ja asju omal kombel uurida. Kinni võeti ta Kantkülas kuskil metsa vahel. Taskust leiti granaat või mingi muu laskeriist. Tema vend oli juunikommunist kunstnik Kaarel Liimand.

Jüri Sunduk, sünd 1866, 75 aastat, 2 kuud ja 3 päeva vana. Kodunt ära viidud 16.08. Oli Alansi külas poeomanik. Kinni peeti kaevu juurest, kuhu oli peitnud kallimad viinad.

Jüri Lemberg, Kantküla, Varbse talu. Järele jäi kaks poega ja tütar.

Artur Johanson.

25. augustil leiti lisaks Mäeotsa talu (Vaksi) karjamaalt maetuna **Kaarel Jaanus** (19.01.1881) Harmi külast Välja talust ja **Juhan Sootemäe** (14.02.1872) Kõue küla Vanahindreku talust. Ka need mehed olid tapetud kahe vintpüssi lasuga.

3. augustil tapeti hävituspataljoni haarangus Kirivila külas Mahtra soos minu onu **Artur Järv**, kes oli 23-aastane. Neid oli kolm poissi, kes varjasid end nõukogude mobilisatsiooni eest. Artur Järv lasti maha, üks poistest pääses jooksu ja ühe poisi käigud olid kummalised. Ta kadus kohe pärast sündmusi külast. Nende kahe nimeid on mul teada.

Nagu me näeme, siis enamik neist meestest oli parimais aastais. Eesmärk oli põletatud maa taktika, mille hulka kuulus ka elujõuliste meeste hävitamine ning muidugi lõputu hirmu ja õuduste külvamine, mille läbi muuta inimesed alandlikeks ja sõnakuulelikeks.

Leskedeks jäänud naised kasvatasid üles lapsed, mõni abiellus uuesti. Oskar Teever, kes oli laskurkorpuse mees, töötas magasiadas veskimehena. Temaga ma kohtusin sealsamas, kus ta oli omal moel jäädvustanud nende hukkunud meeste mälestuse. Seinäärde oli ta toonud huvitava põllukivi ja istutanud samasse puhma aialilli ning ta rääkis mulle üksikasjalikult nendest sündmustest, aga kahjuks ei olnud tollal noorel inimesel oidu seda lugu täpsemalt meelde jätta.

Need mehed on unustatud ja kadunud ajaloo lehekülgedelt.

Loos on kasutatud Mare Palgi abi ning Raul Suursilla, Raul Perni, Rein Soone, Kalju Klemmi ja minu vanemate mälestusi. Kirjanduslikest allikatest Herbert Lindmäe „Suvesõda Harjumaal 1941“.

VIIVI LAANET

Jäätmejaam on nüüdsest avatud ka reedeti

Kose asulas aadressil Põllu tänav 10a asuv valla jäätmejaam on aprillil lõpust alates lisaks teisipäevale, neljapäevale ja laupäevale avatud ka reedeti kell 16–19.

Kas teadsid, et...

- Tasuta võetakse Kose valla elanikelt vastu

probleemtoodete jäämeid (nt kodumasinad, elektroonikajäätmed), pakendeid, sõiduauto rehve (korraga 4 tk), klaasi (ainult lehtklaas), metalli ja puitu, üksikuid telliseid ja kive; värvi-, liimi-, laki- ja lahustijäätmeid (jaepakendis koguses kuni 10 l), va-

naõli ja õlifiltreid, õliseid pühkematerjale (kuni 20 l), päevavalgustuslampe ning muid elavhõbedat sisaldavaid jäätmeid (kuni 2 kg). Samuti saab Kose valla elanik tasuta ära anda patareisid, akusid ja ravimeid.

- Tasu eest saab valla

elanik ära anda eterniiti (100 €/m³), klaasi (25 €/m³ koguse eest, mis ületab 0,1 m³ kogust), ehitus- ja lammutusjäätmeid (väikeses mahus, 25 €/m³), tõrvapappi (50 €/m³) ja suurjäätmeid (5 €/m³). Tekstiili hetkel vastu ei võeta.

- Ehitusvilla võetakse vastu pakitult kilekotidesse. Töötajal on õigus keelduda jäätmete vastuvõtust juhul, kui tasuta teenust kasutatakse pahatahtlikult (näiteks toob inimene jäätmeid tavapäratult suures ulatuses või teeb seda korduvalt).

Jäätmejaam on avatud: teisipäeviti kell 9–12; neljapäeviti kell 15–18; reedeti kell 16–19 (alates 21. aprillist 2025); laupäeviti kell 10–16. Pühapäeviti ja riigipühadel on jäätmejaam suletud. ↓

KOSE VALLA TEATED DETAILPLANEERINGUTEST

Tade külas asuvate Saare tee maaüksuste detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalik väljapanek

Kose vallavalitsus võttis 29.04.2025 korraldusega nr 108 vastu Tade külas asuvate Saare tee maaüksuste detailplaneeringu. Planeeritava ala pindala on ca 1,73 ha ning see hõlmab Saare tee 5a (33801:001:0941), Saare tee 3a (33801:001:0939), Saare tee 3a juurdelõige (33801:001:0946), Saare tee 1a (33801:001:0944), Saare tee 1 (33801:001:0943), Saare tee 3 juurdelõige (33801:001:0945), Saare tee 3 (33801:001:0938), Saare tee 5 (33801:001:0940), Saare tee L2 (33801:001:0947), Saare tee L1 (33801:001:0942) ja osaliselt Saare tee (33701:002:0784) katastriüksust. Planeeringuga on kavandatud koos elamukrunti suurustega vahemikus 2024–2777 m². Iga krundile võib ehitada ühe üksik- või kaksikelamu ja kaks abihoonet. Elamute suurim kõrgus võib olla 8 m, abihoonetel 6 m. Iga krundi suurim ehitistalune pind on 500 m². Lisaks on planeeringuga kavandatud üks tupiktänava krunt. Detailplaneering on kooskõlas Kose valla üldplaneeringuga. Planeeringu elluviimisega ei kaasne eeldatavasti pikaajalisi negatiivseid mõjusid majanduslikule, sotsiaalsele, kultuurilisele ning looduskeskkonnale. Planeeringu avalik väljapanek toimub **30.05.–15.06.2025** Kose vallavalitsuse majandusosakonnas (Hariduse tn 1, Kose alevik, II korrus), valla veebilehel (<https://www.kosevald.ee/detailplaneeringud>) ja <https://evald.ee/kosevald/#/planeeringud/planeeringud/268>. Kirjalikud arvamused planeeringu kohta palume esitada hiljemalt **15.06.2025** meiliaadressil vald@kosevald.ee või postiaadressil Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond 75101. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, Siiri Hunt, arhitekt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Saula külas asuva Kolu katastriüksuse detailplaneeringu algatamine

Kose vallavalitsus algatas 29.04.2025 korraldusega nr 116 Saula külas asuva Kolu katastriüksuse detailplaneeringu. Planeeritava ala pindala on ca 2,1 ha ning see hõlmab Kolu (33701:002:0878) katastriüksust ning tagamaks nõuetekohast juurdepääsu ja tehnovõrkudega liitumist osaliselt 2 Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa tee (33801:001:1443) ja 11203 Kolu-Tammiku tee (33701:002:0879 ning 33701:001:0164) katastriüksuseid. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on ehitusõiguse määramine äri-, tootmis- ja laohoonete püstitamiseks ning kuni 28 m kõrguse torni (esteetilise maamärgi) püstitamise võimalikkuse väljaselgitamine. Lisaks antakse detailplaneeringuga lahendus planeeringuala haljastusele, heakorrale, juurdepääsule, parkimiskorraldusele ja tehnovõrkudega varustamisele. Detailplaneeringu algatamine ei ole vastuolus Kose valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringut algatades uuringute (v.a topo-geodeetiline uuring) ja analüüside tegemise vajadus puudub. Kui planeeringu koostamise käigus selgub, et detailplaneeringu koostamise raames on vajalik teha uuringuid, analüüse, ekspertiise vms, siis tuleb need teha vajaduse tekkimisel. Dokumentidega on võimalik tutvuda Kose valla kodulehel avalikus dokumendiregistris (<https://www.kosevald.ee/dokumendiregister>) ja Kose vallavalitsuse majandusosakonnas eelneval kokkuleppel arhitektiga (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Kose alevikus Põllu tänava piirkonna detailplaneeringu osaliselt kehtetuks tunnistamine Põllu tn 12 katastriüksusel

Kose vallavolikogu tunnistas 24.04.2025 otsusega nr 354 osaliselt kehtetuks Kose alevikus Põllu tänava piirkonna detailplaneeringu (Põllu tn 12 katastriüksusel). 2000. a kehtestatud planeeringu koostamise eesmärk oli maaomandi korrastamine ja tööstuspiirkonda teenindava tänava rajamine. Planeeringuga määrati ca 15 ha suurusele alale 39 krunti. Planeering on suuremas osas ellu viidud. Põllu tn 12 katastriüksuse omanik on avaldanud soovi detailplaneeringu kehtetuks tunnistamiseks talle kuuluva katastriüksuse ehk planeeringus kruntide nr 35 ja 36 osas, kuna soovib katastriüksusele püstitada moodulhoone, mida planeering ei võimalda. Naaberkinnistute omanikud ei esitanud otsuse eelnõule vastuväiteid. Planeeringu osaline kehtetuks tunnistamine Põllu tn 12 katastriüksusel (33702:003:0231) ei

kahjusta avalikke huve ega takista planeeringu terviklahenduse elluviimist.

Oru külas asuvate Tähti, Välja, Loo ja Jaani katastriüksuste detailplaneeringute esialgsete eskiiside avalik arutelu

Kose vallavalitsus menetleb Oru külas kahe detailplaneeringu algatamist: Tähti ja Välja katastriüksuste detailplaneering (ca 50 elamuühikut) ning Loo ja Jaani katastriüksuste detailplaneering (ca 150 elamuühikut). Oru külas elab ca 500 elanikku. Uute planeeringute elluviimisega lisanduks ca 600 elanikku. Kose vallavalitsus korraldab enne planeeringute algatamist Oru külas avaliku arutelu, et saada selgust, kuidas kohalikud elanikud nii suurtesse arendustesse suhtuvad, mis probleeme nähakse, mida peab lahendama hakkama. Alates 08.05.2025 saab Kose valla veebilehel <https://www.kosevald.ee/dp-teated> tutvuda nimetatud planeeringute esialgsete eskiisidega. Kirjalikud arvamused eskiiside kohta palume esitada hiljemalt 14.05.2025 meiliaadressil vald@kosevald.ee või postiaadressil Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, Kose alevik, Kose vald, Harju maakond 75101. Detailplaneeringute eskiiside avalik arutelu toimub **Oru külakeskuses kolmapäeval 14.05.2025 algusega kell 18.00**. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, arhitekt Siiri Hunt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Projekteerimistingimuste avatud menetlus (Kosejõe tn 6, Kose-Uuemõisa alevik)

Kose vallavalitsus kavandab 6-klassilise kooli püstitamist Kose-Uuemõisas Kosejõe tn 6 katastriüksusele (33801:001:1456, 68808 m², 100% ühiskondlike ehitiste maa) Kose-Uuemõisa mõisa peahoone kõrvale, milleks lammutatakse täielikult endise Kosejõe kooli Nõukogude Liidu ajal rajatud hooneosa. Projekteerimistingimuste eelnõu avalik väljapanek toimub **10.–25.05.2025** Kose valla veebilehel <https://www.kosevald.ee/projekteerimistingimuste-avatud-menetluste-teated>. Kirjalikud arvamused eelnõu kohta esitada hiljemalt **25.05.2025** aadressil vald@kosevald.ee või Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, 75101 Kose alevik. Kose vallavalitsus teeb ettepaneku anda õigusakt ilma avalikku arutelu läbi viimata. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, arhitekt Siiri Hunt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Projekteerimistingimuste avatud menetlus (Tähepaju tee 4, Oru küla)

Kose vallavalitsusele esitati ehitisregistri kaudu Oru külas Tähepaju tee 4 katastriüksusele (33701:001:0466, 2033 m², 100% elamumaa) projekteerimistingimuste taotlus nr 2511002/10979. Taotleja soov on projekteerimistingimustega täpsustada detailplaneeringut piirdeaedade kujundustingimuste osas. Projekteerimistingimuste taotluse ja eelnõu avalik väljapanek toimub **10.–25.05.2025** Kose valla veebilehel <https://www.kosevald.ee/projekteerimistingimuste-avatud-menetluste-teated>. Kirjalikud arvamused eelnõu kohta esitada hiljemalt **25.05.2025** aadressil vald@kosevald.ee või Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, 75101 Kose alevik. Kose vallavalitsus teeb ettepaneku anda õigusakt ilma avalikku arutelu läbi viimata. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, arhitekt Siiri Hunt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Projekteerimistingimuste avatud menetlus (Jussi, Tade küla)

Kose vallavalitsusele esitati ehitisregistri kaudu Tade külas Jussi katastriüksusele (33801:001:1848, 10035 m², 100% elamumaa) projekteerimistingimuste taotlus nr 2511002/10971. Taotleja soov on püstitada katastriüksusele ehitusloakohustuslik abihoonet (garaaž). Projekteerimistingimuste taotluse ja eelnõu avalik väljapanek toimub **10.–25.05.2025** Kose valla veebilehel <https://www.kosevald.ee/projekteerimistingimuste-avatud-menetluste-teated>. Kirjalikud arvamused eelnõu kohta esitada hiljemalt **25.05.2025** aadressil vald@kosevald.ee või Kose vallavalitsus, Hariduse tn 1, 75101 Kose alevik. Kose vallavalitsus teeb ettepaneku anda õigusakt ilma avalikku arutelu läbi viimata. Küsimused ja täiendav info: Kose vallavalitsuse majandusosakond, arhitekt Siiri Hunt (siiri.hunt@kosevald.ee, telefon 5470 0707).

Põnev sportlik õhtu Kose-Ristil: Filter Temposarja etapil saab sõita ka paaris

4. juuni õhtul kogunevad Kose-Ristile ratturid, jooksjad ja rulluisutajad, et panna end proovile Filter Temposarja kolmandal etapil. Esimest korda saavad ratturid siin osaleda ka paarissõidus, mis on hea võimalus kutsuda sõber kaasa ja jagada sportlikke emotsioone.

Võistluskeskus asub aadressil Pikk tn 107, Tarekese trahteri kõrval. Sekretariaat avatakse kell 16.30 ning esimesed ratturid stardivad kell 17. Nendel on distantsiks 20,4 km, noored ratturid saavad mõõtu võtta 10,3 km võistlusmaal. Nagu temposõitudele kohane, toimub start eraldistardist, kus iga osaleja võistleb iseseisvalt aja peale. Paarissõidus saavad aga kaks ratturit koos rajale minna. See on hea võimalus proovida kodukohas midagi uut ja sõita sõbraga ühtses tempos, üksteist motiveerides. Viimane ratturite paar stardib kell 19.00.

Kell 19.15 avatakse rada jooksjatele, kes saavad end

5 km jooksul ajale proovile panna. Viimane jooksja lastakse rajale kell 19.30. Seejärel kell 20.00–20.30 asuvad 10 km rajal kiiret aega püüdma rulluisutajad. Finiš suletakse kell 21.00.

Võistluste kulgeb mööda Vana-Tartu maanteed Ardu suunas edasi-tagasi sõiduna. Kuna enamik trassist jääb tavaliiklusele avatuks, palume kõigil liiklejalatel järgida liiklusreguleerijate märguandeid ja varuda aega.

Võistlusele on oodatud kõik vallaelanikud, enmast võib proovile panna rattal, rulluisukudel või joostes – või miks mitte kõigil kolmel alal. Kui ise ei soovi osaleda, siis tulge kaasa elama – võtke kaasa pere ja sõbrad, nautige sportlikku melu ja toetage kohalikke tegijaid.

Kohapeal ootab väiksemad lapsi batuut ja finišis pakutakse kõigile võistlejatele kosutavat jooki. Võistlusel tehtud ametlikud fotod ilmuvad hiljem Filter Spordisarjade kodulehel. Registreerimine ja lisainfo: www.spordisarjad.ee.

ANDRUS DANILOV
Kose spordimaja juhataja

TULE ÕPPIMA MUUSIKAT!

Kose Huvikooli
sisseastumiskatsed
3.06 kell 15.00 – 19.00

2. juunil kell 18.00 - konsultatsioonid,
pillidega tutvumine, näidiskatsed

Õpetame: klaverit, akordionit, viiulit, klassikalist kitarrit, flööti, plokkflööti, saksofoni, klarnetit, fagotti, trompetit, trombooni, eufooniumi, tuubat, 5–6 aastastele laulurühmale

Katsetele registreerimine kooli kodulehel
www.kosehuvikool.ee/sisseastujale

Täpsem info:
muusika@kosehuvikool.ee

KOSE HUVIKOOL

Korteriühistud saavad kriisivalmiduseks toetusraha

Selle aasta 30. novembrini (või vahendite lõppemiseni) on avatud korteriühistute kriisivalmiduse taotlusvoor, mille raames saab korteriühistu taotleda kuni 10 000 euro suurust toetust.

Toetatakse nii mobiilse või stationaarse generaatori soetamist, avariitoite väljaehitamist generaatori ühendamiseks korterelamu elektripaigaldisega ning sellega seotud ehitus- või rekonstrueerimis- ja projekteerimistööid kui ka elektripaigal-

dise nõuetele vastavuse tõendamist. Toetuse määr on 100%.

Toetuse andmise eesmärk on suurendada korteriühistu toimepidevust kriisiolukorras. ↓

Kose valla tüdrukud mälumängu mängimas.

FOTO: ERAKOGU

Laste kirjandusmäng paneb lapsed lugema

2. aprillil peeti Kose raamatukogus Eesti lastekirjanduse keskuse korraldatava 3.–4. klasside õpilastele mõeldud kirjanduse mälumängu eelvoor, mille eesmärk on tekitada ja süvendada lastes lugemishuvi.

Mängust võtsid osa viis Kose gümnaasiumi algklasside kolmeliikmelist võistkonda. Võistluse võitis 3.b klassi võistkond Jõhvikad, kes esindasid Kose valda ka Keilas peetud kirjandusmängu maakondlikus eelvoorus.

Keilas saadi tubli kolmas koht

Keilas oli kohal 13 võistkonda üle kogu Harjumaa, nende seas saavutasid meie tüdrukud Johanna Ilistom ja Kadi Nõmmela kolmanda koha. Saavutus on seda väärtuslikum, et ootamatult pidid nad võistlema kahekesi. Sellegipoolest oli Kadi Nõmmela sõnul Kose esindajatel väga hea tiimitöö. „Ka autasuks saadud raamat oli huvitav. Hea oli, et selle sai ise valida,“ ütles Kadi.

Johanna Ilistomi sõnul on tore, et lugeda sai raamatuid, mida muidu ise ei valiks. „Samuti tekitas hea tunde see, et suutsime koos Kadiga ülejäänud kolmeliikmeliste võistkondade vastu saavutada ikkagi kolmanda koha.“

Mäng peetakse koostöös maakondade keskraamatukogude, Tallinna keskraamatukogu ja Tartu linna-raamatukoguga. Osalejad peavad mänguks valmistudes läbi lugema kümme viimase kahe aasta jooksul ilmunud lasteraamatut, mille on välja valinud lastekirjanduse eksperdid. Seekordses valikus oli viis kodumaist ja viis välisautorite teost, oli lugusid vanast ajast ja tänapäeva laste elust, perejutte, põnevust ja raamatuid, kus fantaasiaga pole koonerdatud.

Raamatukoguhoidjana on hea meel, et kirjandusmängu raamatud tekitasid huvi ka neis lastes, kes ise võistluses ei osalenud.

Kose raamatukogu kiidab Johanna ja Kadi väga südi osalemist ning tänab õpetaja Signe Mirkat abi ja toetuse eest kirjandusmänguks valmistumisel. ↓

LIIA OLL
Kose raamatukogu

Naastrehvid maha, kiiver pähe – käitume kevadele kohaselt!

Kiiver – üks pea, üks kiiver, null kompromissi!

Kevad toob kergliiklejate seas tänavatele uue elu. Ratturid, tõukeratturid ja kõik muud liiklejad on tagasi, valmistudes nautima sooja ilma. Kuid koos kevadega tuleb ka tihedam liiklus, mis tõstab esile ühe olulise küsimuse: kas meie pähe on õigel ajal jõudnud kiiver?

Iga kevad toob endaga kaasa tõsisemaid õnnetusi, millest paljusid oleks saanud vältida vaid ühe lihtsa tegevusega: kiivri kandmisega. Statistika on karm: igal aastal kannatavad sajad ratturid peavigastuste all, mida oleks saanud vältida, kui nad oleksid kasutanud kiivrit. Sellel lihtsal, kuid elupäästval aksessuaaril on võime päästa elu, kaitsta vigastuste eest ja tagada turvalisus nii noortele kui ka täiskasvanutele.

Kas kiiver on Eestis kohustuslik?

Kui vaatame, kuidas on Eestis kehtestatud kiivrikohustus, siis selgub, et me oleme astunud olulisi samme liiklejate turvalisuse tagamiseks.

Kuni 16-aastased ratturid – kiiver on kohustuslik iga sõidu ajal. See tähendab, et iga rattasõit, olgu tegemist igapäevaste sõitudega kooli või kodu vahel või vaba aja tegevustega, nõuab kiivrit.

Elektrilised tõukeratturid (kuni 16-aastased) – kiiver on kohustuslik ka tõukerattaga sõites.

Lapsed jalgrattatoolides või järelveetavates rattakärudes – kiiver peab olema peas ka siis, kui laps on sõiduvahendiga kaasas.

Täiskasvanud – kuigi see ei ole kohustuslik, on kiiver tungivalt soovitatav ka täiskasvanutele. Keegi ei ole õnnetuse vastu immuunne ja igal aastal on hulk täiskas-

KOHALIK STATISTIKA

81 juhtumit, sealhulgas

- 23 väärtetu,
- lähisuhtevägivalda juhtumeid ei olnud,
- 2 kuriteoteadet.

vanuid, kes saavad tõsiseid vigastusi, mida oleks saanud vältida kiivri kandmisega.

Mida saad teha, et turgutada kiivrikandmise kultuuri?

Sinu tegudel on suur mõju. Siin on mõned lihtsad, kuid väga olulised sammud.

Kanna alati kiivrit! Anna eeskujul lastele ja teistele liiklejatele. Isegi kui see tundub ebamugav või tülikas, on kiiver elupäästja.

Kontrolli kiivri suurust ja kinnitust! Veendu, et kiiver oleks õigesti paigaldatud ja korralikult kinni pandud. Liiga suur või valesti kinnitatud kiiver ei täida oma ülesannet.

Hari ja räägi! Pööra tähelepanu lastele ja noortele. Kiiver ei ole lihtsalt moehullus või aksessuaar – see on elupäästja. Õpeta neile, miks on oluline seda kanda igal sõidul.

Avaliku korra rikkumised ja politsei sekkumine

Lisaks liiklusohutusele tuleb igapäevaelus sageli ette ka teisi turvalisust ja korda puudutavaid küsimusi. Kose vallas, nagu ka paljudes teistes kohtades, esinevad avaliku korra rikkumised (nt alkoholi tarvitamine avalikes kohtades või alkoholijoobes inimeste käitumine), mis ei vasta ühiskonna tavadele. Kui selliseid olukordi täheldatakse, on oluline astuda järgmisi samme selle lahendamiseks.

Viisakas ja rahulik sekkumine. Kui keegi häirib sind või teisi, on soovitatav pöörduda häiriva isiku poo-

le rahulikult ja viisakalt. Kui esimesel korral ei reageerita, korrake oma soovi ning mainige vajadusel, et teavitata politseid.

Teavita politseid. Kui konflikt ei laabu või olukord eskaleerub, teavitage rikkumisest politseid, helistades numbril 112.

Naastrehvid ja mootorrattaste ohutu liiklemine

Kevade saabumisega tekib ka vajadus vahetada talvised naastrehvid suverehvide vastu. Eriti oluline on järgida kehtivaid liiklusreegleid ja kuupäevi, millal tuleb rehvid ära vahetada. Kindlasti on vaja olla ettevaatlikum mootorrattaga liiklemisel. Kuigi ilmad soojenevad, võivad teed olla endiselt libedad, mistõttu on oluline järgida liiklusohutuse nõudeid ning olla teadlik liikluses toimuvast.

Parkimine ja peatumine Coopi ja Cosiuse publi vahelisel alal

Kose Konsumi ja Cosiuse publi kõrval on täheldatud sõidukeid, mis peatuvad või pargivad alal, kus teeäär on tähistatud kollase joonega.

Oluline on meeles pidada, et kollane joon ei ole märgitud sinna niisama – tegemist on kohaga, kus peatumine ja parkimine on keelatud. Eirates seda liiklusreeglit, takistatakse seal kaubaautode liikumist ning pannakse ohtu teiste liiklejate ohutusele.

Selline rikkumine võib endaga kaasa tuua rahaträvi. Palume kõikidel juhtidel

järgida kehtivaid liiklusmärke ja -tähistusi!

Parkimismure Kose gümnaasiumi ja Grossi poe vahelises parklas

Viimasel ajal on saagenud kaebused Kose gümnaasiumi kõrval asuva parkla kasutamise osas.

Tegemist on parklaga, mille sissesõidul on selge märgistus, et parkimine on lubatud vaid kooli loal. Kahjuks on märgatud, et kooli võimlas toimuvate võistluste ja ürituste ajal on parklas tihti autod, mille juhid külastavad hoopis kõrval asuvat Grossi poodi.

See teeb keeruliseks kooliga seotud inimestel parkimise ning tekitab segadust ja rahulolematust. Palume kõigil autojuhtidel järgida parklas kehtivaid juhiseid ja austada kohalike asutuste korraldusi.

Kelle poole pöörduda, kui on abivajadus?

Kui sul või kellelgi teisel on hädaolukord, on oluline teada, kuhu pöörduda.

Lasteabi: 11 6111 (24/7).

Ohvriabi: 11 6006 (24/7).

Eluliin: 655 8088 (eesti keel), 655 5688 (vene keel) – iga päev kell 19–07.

Emotsionaalne tugi ja hingehoid: 11 6123 (eesti, vene, inglise keel) – pakkudes tuge iga päev kell 10–24 ning hingehoidja teenust kell 16–24. ↓

EGNE LII SOESOO
piirkonnapolitseinik
Ida-Harju politseijaoskond

HOLGER NAARITS
politseikadett

Jooks ümber Paunküla veehoidla tõi sportima üle 400 inimese

26. aprillil peeti 3. jooksu ümber Paunküla veehoidla, millega löödi käima 2025. aasta Maru Järvejooksude sari.

Kohale tulid nii sportlased kui ka spordiharrastajad. Põhidistants 10,5 km pani proovile terve keha, kuid samal ajal sai nautida kauneid vaateid ja järve ilu. Metsamiili (1,6 km) rajal olid enamasti noored ja lapsed,

kes panid ennast korralikult proovile.

Lisaks individuaalarvestusele peeti ka Kose valla meistrivõistlused, kus selgitati välja valla kõige kiiremad jooksjad. Lastejooksude ja põhidistantsidega kokku osales Kose vallast ligikaudu 100 jooksjat.

10,5 km jooksul eraldus juba esimestel kilomeetritel paarikümneliikmeline juhtgrupp, kuhu kuulusid ka kaks Kose valla sportlast

Võistluspäev lõppes autasustamisega. Kose valla meistriteks krooniti:

N14: Tuuli Danilov

M16: Aleksander Sild

N21: Anet Adamson

M21: Oliver Kotkas

N35: Hellu Smorodin

M35: Carry Saluste

N40: Kairi Voss

M40: Kaspar Teder

N50: Kerli Sild

M50: Ivo Vahtramäe

M14: Jarek Aarna

Carry Saluste ja Oliver Tiitus. Pooltel maal jätkas liidritena

seitsmene seltskond. Kui Kiirvere mäed olid seljatatud,

leidis Leonid Latsepov jõudu, et teistelt eest ära joosta ja võttis lõpuks kindla võidu ajaga 36 minutit ja 4 sekundit. Teisena finišerus Bert Tippi ja kolmandana Jaan Lilleorg. Kose valla parimana ületas finišijoone Carry Saluste, kes saavutas üldarvestuses 13. koha. Naiste arvestuses võidutses Kertu Küla, kelle aeg oli 42 minutit ja 26 sekundit. Teiseks tuli Triin Gede ja kolmanda koha pälvis Bret Schär.

Suur tänu Paunküla heaolukeskusele ja Kaido Kornakile, MTÜ-le Stamina ja Urmo Raiendile, samuti AS-ile Maru ja Taavi Varbile, kelle abiga sündmus sujus ning kes aitasid kaasa spordivõistluse õnnestumisele.

Järgmine võimalus jooksurõõmu nautida on juba 30. mail Aarne Puistama mälestusjooksul. ↓

ANDRUS DANILOV
Kose spordimaja juhataja

EMADEPÄEVA KONSERT-SALONGIÕHTU KOSE-UUEMÕISA KÜLAKESKUSES
9. MAI KL 18:30

TOIMUB TIITLI "KOSE YALLA AASTA EMA" ÜLEANDMINE

KONSERTIL ESINEB ALEJANDRO RODRIGUEZ MENESES

KEVADLAAT JA PIDU

KOSE
KUTSUB KÜLLA

10.mai 2025
9.00-15.00

LASTELINNAK JA RONGISÕIT TANTSU, LAULU JA PILLIMÄNGU KOGU PÄEVAKS
KONSERT ANSAMBLILT KARAVAN

K.U.MELL Glassense ECO TERM Flagmore

KABELIROCK
KOSE-UUEMÕISA KABELIMAEL

30.05.25 KL 19:00

WOLFREDI FUZZOLINI ROBOTORR

RAKVERE TEATER

Steven Moffat

ETTEVAATUST, ÖNN!

Topvalit naljakas komöödia

Osades: Anneli Rähkema, Tarvo Sõmer, Liisa Albel, Märten Matsu, Peeter Rästas, Elar Vahter, Laura Niils

Lavastaja: Peeter Raudsepp
Kunstnik: Karro Mende
Valguskujundaja: Roomet Villau
Tõlkija: Triin Toel

K, 14. mail kell 19
Kose kultuurikeskuses

Nin 26.06.25 musica
kl 19:00 a musek
vin et musique
VEIN JA MUUSIKA
vino in glasba
Kose Spordimaja
hoovis og musik
wein und musik
Gertrud Sild glazbe
ja Emil Raja musica
wijn en muziek
Ines Trio h musik
wijn and music
Avatud baar musica

OLED KUNAGI TÖÖTANUD HARMI KOOLIS?
NO SIIS LOE EDASI!

OOTAME SIND LAUPÄEVAL, 24. MAIL KELL 12:00 HABAJA KÜLAKESKUSESSE, ET KOOS MEENUTADA MÖÖDUNUD AEGU!

JUTUSTAME, NAERAME, VAATAME PILTE, RÄÄGIME, KES KUHU KADUS JA MIDA ELU TEINUD ON. TULE NAGU OLED, AGA ÄRA UNUSTA VAHETUSJALANÕUSID JA MIDAGI NÄKSIKS KAASA VÕTTA - OLGU SEE VANAEMA RETSEPT VÕI POE PARIM SAIAKE!

KOHV JA TEE OOTAVAD SIND JUBA EES!

Ravila jalgtee kirbukas 18. mail

MTÜ Ravila Külaselts korraldab 18. mail kolmandat korda Ravila jalgtee ääres kirbuturu, kauplemine algab kell 10 ja lõpeb kell 14.

ga müüja saab omale sobivas suuruses ja tasuta müügikoha jalgtee äärde. Müüma on oodatud kõik, kellel pakkuda seisma jäänud kodukaupu, kila-kola, pudri-padi. Samuti võib müüjale tuua taimi, mett ja talutooteid. Lapsed on igal

aastal kaubelnud oma vanade mänguasjadega. Müüjale võib tuua nii kasutatud kui ka uusi riideid, tekstiile.

Osalemiseks tasub eelnevalt helistada telefonil 520 8779. Kui aga müügitõde tekib just 18. mai hommikul, tule lihtsalt kohale ja sisusta päev laheda ettevõtmisega. Ruumi on siiani jagunud kõigile. Kohapeal võimalik laenutada laudasid. ↓

EELIKA HENN-LIIVASTE
MTÜ Ravila KS liige

RAVILA JALGTEE KIRBUKAS

MTÜ RAVILA KÜLASELTS

18. MAI

10.00-14.00

RAVILAS, JALGTEE ÄÄRES TULE MÜÜMA VÕI KÜLASTAMA

ROHKEM INFOT: EELIKA 52 08 779

Vihma korral jääb üritus ära :(

PALJU ÕNNE

96
ASTA PÄRSIK
92
EVI SAVOLAINEN
ÕIE-AURELIE NEITOV
MAIMU MATTEUS

91
MAI SUITSO

90
VAMBOLA SAAREOKS
PJOTR TELEGAJEV

85
VALVE PALM
EHA NARITS
MAIE PÄRIMETS
JEVGENIA TELEGAJEVA

80
EINART SAADI
MALLE SINISALU
MAIE ORAS

75
JAAK ROOMET

70
ARVO TEE
VIKTOR ROOSMETS
ENE PARKER
MARE KASS
LUDMILLA LONT
EVE KOTKAS

Armas sünnipäevalaps! Kui sa ei soovi enda tähtpäeva avaldamist valla ajalehes, anna palun sellest vallavalitsusele teada telefonil 512 4206.

Suurõppus Siil jõuab sel aastal ka Kose valda

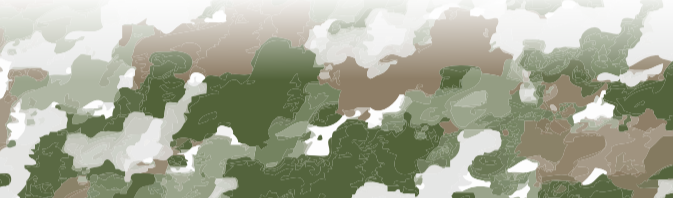
13.–16. maini võib Kose vallas Kiruverre külas seoses suurõppusega Siil kohata kaitsevälasi ja kaitseväge sõidukeid.

Õppusel kasutatakse imitatsioonivahendeid ehk paukmoona, õppuse tegevus toob endaga kaasa ka aktiivsema militaar-lennutegevuse, mille vältel võivad piirkonnas lennata mitmesugused õhusõidukid: lennukid, helikopterid ja droonid. Lennuvahendite tegevus toob

endaga kaasa tavapärasest suurema müra.

Kaitseväge palub võimaluse korral piirkonnas mürapelglikud loomad hoida siseruumides ning selgitada lastele toimuva põhjust.

Õppust Siil peetakse 5. maist kuni 23. maini peamiselt Kirde- ja Kagu-Eestis. Kui kellegi omand saab õppuse käigus kahjustada, palub kaitseväge võtta ühendust õppuse tsiviil-sõjalise koostöö (CIMIC) kontaktidel: tel +372 5745 0884 või e-postiga kevadorm@mil.ee. ↓

SÜNDISID

ARDE MARIPUU
OSKAR LIIVO

Treeningud Kose-Risti laskepaigas

MAI

E	T	K	N	R	L	P
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

JUUNI

E	T	K	N	R	L	P
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11				

■ Treening kell 10.00–20.00 ■ Laskevõistlus kell 9.00–21.00

Kose-Risti laskepaika haldab Kose-Risti Spordi- ja Vabaaja keskus MTÜ. Vastutaja: Toomas Kutsar. Telefon 501 8294, e-post kossvk@gmail.com.

JÄÄDAVALT LAHKUSID

VALDUR ALJAS
PEEDU VEERME
TÕNU SIIMO
MADIS TAMME
SIRJE RAAMAT
VIIVE HANNUS

Avaldame sügavat kaastunnet Nikolaiile ja kõigile lähedastele kalli

VIIVE HANNUSE

lahkumise puhul.
Uustalu naabruskond

Südamlik kaastunne Kadrile armsa ema

SIRJE RAAMATU

kaotuse puhul.
Andra, Aet, Lea, Enel, Lea, Riina, Salme

Üks tee sai lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Südamlik kaastunne lähedastele kalli

SIRJE RAAMATU

lahkumise puhul
Seltsing Sügisrõõm

Mälestame

VALDUR ALJAST

ning avaldame kaastunnet Margusele ja Meelisele perega.

Võivere rahvas

Üks tee sai lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Südamlik kaastunne Hillele kalli

EMA

lahkumise puhul.
Monika ja Kaia

Läbi värava kord minna tuleb kõigil rahulinna...

Siiras kaastunne Hille Salistele armsa

EMA

lahkumise puhul.
Oru Lasteaed Mesimumm kollektiiv

On igapäev üks ja ainus tee, mis mingil hetkel lihtsalt lõpeb ära...

Tantsurühm Madli mälestab endist tantsijat

VIIVE HANNUST

ja avaldab kaastunnet lähedastele.

Südamlik kaastunne Hillele ja Tõnule kalli

EMA ja VANAEMA

kaotuse puhul
Perekond Villems

Üks tee sai lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Südamlik kaastunne Ainole kalli poja

MADIS TAMME

lahkumise puhul.
KÜ Kase 3

Avaldame kaastunnet Kaisale

TÕNU

lahkumise puhul
Naabrid Männimäe 8 korteriühistust

Südamlik kaastunne Kaisale

TÕNU

kaotuse puhul.
Väino ja Laidi ning Ivi ja Klaarika perega

Avaldame Maris ja Ken Jõgedale perega kaastunnet

MART JÕGEDA

lahkumise puhul
Lea, Märt, Külli, Eva, Ahto, Kaia, Delia, Aimar

Südamlik kaastunne Ille Loosile

ISA

surma puhul.
Kose gümnaasiumi algklasside pere

Tunneme südamest kaasa Nikolai Leonovile

ELUKAASLASE

surma puhul.
KÜ Vahtraleht

Ükskord juhtub nii, et ema läheb ära ja kinni hoida teda sa ei saa. Ta lahkudes ka päiksel võtab sära ja jätab maha hulga pisaraid...

Meie siiras kaastunne Hillele perega armsa ema, ämma ja vanaema

VALVE LUISKA

lahkumise puhul
Liina, Arvo, Ragne, Tõnis, Ellen ja Jüri

Üks tee sai lõpuni käidud, üks süda on vaikinud.

Südamlik kaastunne Ailile kalli

ABIKAASA

lahkumise puhul
Seltsing Sügisrõõm

Avaldame südamlitku kaastunnet Marit Selbergile kalli ema

LIIDA SELBERGI

kaotuse puhul.
Kose huvikooli pere

Südamlik kaastunne Illele perega kalli isa, vanaisa ja vanavanaisa

PEEDU VEERME

kaotuse puhul.
Sinu 1.c klass

Ei tule ega minek ole meie endi teha, vaid see, mis sinna vahele jääb... Ja see on elavate mäletada. (Juhan Viiding)

Avaldame südamlitku kaastunnet Ille Loosile kalli isa

PEEDU VEERME

surma puhul.
Kose gümnaasiumi koolipere

Kõik hinged kord ingliteks saavad taeva laotuses tähtede seas, kui ära nad meie seast lähevad, leides rahu ja vaikuse seal.

Avaldame sügavat kaastunnet Nikolaiile perega kalli

VIIVE HANNUSE

kaotuse puhul.
Endised töökaaslased Telia Põhja regioonis.

Pargi 9, Kose alevikus
E-R 9-18
L 9-16

KOSE
ehituskaup

- > kasvuturbad, mullad, väetised, kile
- > värvid, lakid, vahud, aerosoolid, silikoonid
- > kuivsegud, pahtlid, aia- jm tööriistad
- > kipsplaadid, vineer, OSB
- > metallkarkass
- > kaablid, elektritarvikud
- > nurgikud, kinnitusvahendid
- > prussid, lauad, liistud
- > el tööriistad, kodumasinad
- > boilerid, san. tehnika, toruliitmikud, torud
- > Airok gaasid jne!

Tel 6756 440
kosekauplus@gmail.com
www.kosekauplus.ee

AKTSIASELTS
K.U.MELL

MÜÜB
LIIVA
KRUUSA
KILLUSTIKKU
SÕELUTUD MULDA

Transpordivõimalus
Täpsemalt
telefonil 5648 3838
ja kodulehel
www.mell.ee

PUKSIIRTEENUS

Võimalus vedada
2 autot korraga,
pisiremont, käivitusabi,
rehvide pumpamine.

Tel 58 961 728
e-post: orupuksiir@gmail.com

Oru puksiir

Tee kindlaks, et **KAEVUVESI**
su kodus **ON OHUTU!**

VEELABOR
Miridon

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

6. juunil alates kella 10.00
KOSE KULTUURIKESKUSES
Etteregistreerimine (kell 9-15)
telefonil **5323 2454**

- *kuivasilmatest
- *silmarõhu mõõtmine
- *optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA!

Ranna Tehnogrupp

- Kaeve-, lammutus-, laadimistööd laadur-ekskavaatoritega.
- Harjamistööd, haljashalade niitmine trimmerite ja murutraktoriga.
- Tee-äärte, heinamaade niitmine rootor- ja tasandusniidukiga.

E-mail: info@rannatehnogrupp.ee • tel: 502 3466

kose auto

- Autode hooldus ja remont, diagnostika.
- Rehvitööd.
- 3D sildade reguleerimine.
- Kliimaseadmete täitmine.
- Autode, busside, veoautode kere- ja värvitööd.

E-R 8-17.00 Vahtra 19, Kose
Tel: 6756333, 5188220

Reval Kiviaed OÜ
Hauakivid • Hauapiirded
~ Hauapiirete paigaldus
kalmistutel üle Eesti.

Suur-Paala 1, Tallinn
Kroodi 2, Maardu
tel. 5563 3053
tel. 5569 1810

www.revalkiviaed.ee

Rendi prügikonteiner!

KÜSI PAKKUMIST

www.veomeister.ee

Katusehooldus.ee
KATUSED KORDA

- Katuste pesu ja värvimine
- Hooldus nii kivi-, plekk- kui eterniitkatustele
- Katus säilib kauem ja maja saab värske välisilme
- Küsi hinnapakumist:

tel. 53 329 176
info@katusehooldus.ee
www.katusehooldus.ee

TALLINNA KREMATOORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
Pärnamäe tee 36, Tallinn
telefon 623 8808 (24h)

KOSE KÜTTELADU
INFO JA TELLIMINE +372 504 0304
VÕI
INFO@KYTAME.COM

PUITBRIKETT JA PELLET	KASE VÕI OKASPUU PUITBRIKETT 960KG/ALUS 200€/ALUS	PELLET 6/8MM 975KG/ALUS 250€/ALUS
		TERMOHAAB (KAUPÕLEV) 1040KG/ALUS 210€/ALUS

www.kytame.com

Vanametalli KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD

800-9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

Forsius
Matusebüroo

Me ei saa leevendada teie kaotusevalu, kuid me saame muuta matusetalituse kauniks ja vääriliks.

HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED ÜLE EESTI
ÕÖPÄEVARINGNE LAHKUNU TRANSPORT

Tartu mnt 52
Tallinn
www.forsius.ee

telefon 56 272 222 (24h)

TALLINNA KÜTTELADU
TALECO

Eesti suurim valik küttematerjale:

- pellet
- puitbrikett
- kaminapuu
- kivisüsi
- turbabrikett
- grillpellet
- grillsüsi

Tellimine: 51 36 999

MÕISTLIKUD HINNAD JA SÕBRALIK TEENINDUS!
HARJUMAAL KOHALETOOMINE TASUTA!

Väiksemad kogused on saadaval
Tallinna Kütteleao mugavas **drive-in**'is
Pärnu mnt 139E/7 Tallinn, E-R 10-18, L 10-14
info@kytteladu.ee www.kytteladu.ee

**HAUAKIVIDE
HAUAPIIRETE
VALMISTAMINE**

TÖÖSTUSE 6A KOHILA
TEL 5067378

TAMMSAARE TEE 89 TALLINN
TEL 58165422

WWW.GRANIIT.EE
INFO@GRANIIT.EE

Olde+

+ **KODUKORISTUS**
+ **AKENDE PESU**

Olde Pluss OÜ
tel 503 6007
oldepluss@gmail.com

ERAKUULUTUSED

MÜÜK

► Müüa garaažiüksed, suured ja väikesed. Lisaks rulluksed ja suured voldiküksed. Müük, remont, automaatika, paigaldus. Tel 5698 0540, Wiru Uks Tallinn OÜ, www.wu.ee

► Nr.1 kütteleadu Eestis. Küttepuid, pellet, brikket. Müük ja transport üle Eesti. Tel 520 0093, www.puu24.ee

► Müüa saetud ja lõhutud küttepuid pikkusega 30–60 cm. Pakkuda ka võrkkotis kuivi küttepuid tootmisjääke. Kojuvedu. Võtame tellimusi vastu iga päev. Tel 522 7345, marek406@gmail.com

► Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus: kuivad küttepuid 50 l võrkkotis, 30 cm lepp, sanglepp, kask, saar. Info ja tellimine tel 509 9598, www.pakhalupuu.ee või pakhalupuu@gmail.com

► Müüa laagerdunud hobusesõnnik 7 €/80 l kott. Vedu tasuta. Tel 5341 1252

► Tehnika ja muu huvitav, www.tomrent.ee

► Teisaldatavate alumiiniumist katuseredelite valmistamine ja müük. Töötasapinnad redelile. Tel 503 8628, katuseredel24.ee

► Kütteleadu24.ee alati soodne puitbrikket al 199 €, turbabrikket, 6 ja 8mm pellet, kütteklotid, kivisüsi, kaminapuud. Vedu üle Eesti. Tel 506 8501, www.tomrent.ee

► Müüa killustik, liiv, kruus, tätepinna, freesafalt, haljastusmuld, vundamendi tagasitõid kuni 20 t korraga, soodsalt kohaletoomisega! Tellimine telefoni teel eesti ja vene keeles. Tallinn-Harjumaa. Tel 5805 7676, Tomz, toomasgo@mail.ee

► Müüa lõhutud küttepuid 30–50 cm, koos kohaletoomisega, samuti puud võrkkottides. Tel 518 3927, tamps222@gmail.com

► Müüa muld, liiv, killustik, kruus, freesafalt. Tel 5395 3788

► Müüa toored ja kuivad küttepuid 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus lepp, sanglepp, kask. Olemas ka kuiv 30cm lepp (4.30) ja kask (4.50) 40l võrgus. Vedu 2-12rm. Kadarbiku küttepuid. Tel 5373 7294

► Müüa toorest küttepuid: valge lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Kojuvedu tasuta alates kümnest ruumist. Lääne Saamees OÜ, tellimuste vastuvõtmine tel 5697 5216

► Müüa toorest küttepuid: valge lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Kojuvedu tasuta alates kümnest ruumist. Lääne Saamees OÜ, tellimuste vastuvõtmine tel 5697 5216

► Müüa toored ja kuivad küttepuid 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus lepp, sanglepp, kask. Olemas ka kuiv 30cm lepp (4.30) ja kask (4.50) 40l võrgus. Vedu 2-12rm. Kadarbiku küttepuid. Tel 5373 7294

► Müüa toorest küttepuid: valge lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Kojuvedu tasuta alates kümnest ruumist. Lääne Saamees OÜ, tellimuste vastuvõtmine tel 5697 5216

► Müüa toored ja kuivad küttepuid 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus lepp, sanglepp, kask. Olemas ka kuiv 30cm lepp (4.30) ja kask (4.50) 40l võrgus. Vedu 2-12rm. Kadarbiku küttepuid. Tel 5373 7294

► Müüa toored ja kuivad küttepuid 30, 33, 38, 43, 50, 60cm. Valikus lepp, sanglepp, kask. Olemas ka kuiv 30cm lepp (4.30) ja kask (4.50) 40l võrgus. Vedu 2-12rm. Kadarbiku küttepuid. Tel 5373 7294

OST

► Ostan parima hinnaga kasutult seisma jäänud sõidukeid. Toimivaid, avariisid, riketega ja lihtsalt seisvaid. Auto vormistan kohapeal kohe Teie nimel ära. Järele tulen puksiiriga, tasun sularahas. Pakkumisi ootan tel 5618 8671 või seisevauto@gmail.com

► Ostan kasutuseta jäänud sõiduauto või kaubiku, võib olla remonti vajav. Pakkuda võib ka Vene autot. Kiire tehing, arvelt mahavõtmine ja vormistamine! Tel 5365 4085, skampus@online.ee

► Igas seisus autode kokkuost ja ARK-ist kustutamine. Pakkuda võib nii sõitvaid, kalleid kui ka romusid. Tallinn ja lähimbrus kuni 100 km. Tel 5823 8310

► Soovin osta 2-toalist korterit Kosel. Korter peaks paiknema 1. korru-sel. Sobib nii renoveeritud kui remonti vajav. Tel 5349 1403, Mart.

► Autode kokkuost. Sõidukorras ja remontivajavad. Parimad hinnad. Tel 5626 3993

► Ostan nostalgilisi nõusid ja serviise, vaase, keraamikat. Lisaks nahast karpe, seinapilte, kellasid, kujusid, merevaigust ehteid, prosse, sõlgi. Erinevate retro esemete ja kolimisjääkide ost! Tulen ise kohale, raha kohe kätte! Tel 5356 0761 Liina

► Ostan vanaaegseid jalgrattaid, sääreväristajaid, nende raame ja muid osi. Ostan Vene autode/mootorlaste osi. Tel 510 2349

► Raamatute ja mitmesuguse vanavara (fotod, postkaardid, margid, mündid, mänguasjad, suveniirid, tarbeesemed jne) ost. Tel 514 0618,

► Ostan kõiki Toyota marki sõidukeid. Tel 5896 1576

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ostan autosid, maastureid ja kaubikuid igas seisukorras. Lisaks romude utiliseerimine ja ARK-ist kustutamine. Transport minu kulul. Tel 5693 2565

► Ohtlike puude langetamine, hekkide ja viljapuude lõikamine, kändude juurimine. Tel 521 0334

► Ohtlike puude aastaringsed raie-, hooldus- ja saetööd, raiutud puude lõhkumine. Viljapuude ja hekkide lõikamine. Väiketraktori teenused. Tel 5551 2104, www.puuhooldaja.ee

► Korstnapühkija, tel 5333 0556, www.korstnaoholdus.ee

► Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077, info@europlaster.ee

► Kaardid ennustavad. Tel 900 1727, 24 h. Vt ka ennustus.ee

► Katuste ja fassaadide pesemine ja värvimine. Tel 501 0834

► Kivikorstnate ehitamine ja remont. Tel 518 8889.

Korstnapühkimine. Tel 5877 1665, www.korstnad.ee

► Korstnate ehitus- ja renoveerimine. Pottsepp tase 4 (kutsetunnistuse nr 174471) Tel 5617 8497, info@ernesaksvarad.ee, koduleht: ernesaksvarad.ee

► Metsamaapinna ketasadrage ettevalmistamine istutamiseks. Tel 5346 4785, info.metsaader@gmail.com

► Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968

► Pakun hekkide, põõsaste ja õunapuude hooldusloikuse teenust. Soovi korral ka peenarde hooldust. Helista ja küsi lisa tel 5397 7347

► Pakun muruniitumise ja trimmerdamise teenust. Kevadel ja sügisel ka lehekoristust. Helista ja küsi lisa tel 5399 3595

► Kivikorstnate ehitus ja remont. Tel 5820 2905, tckivikorstnad@gmail.com

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

► Õhksoojuspumba paigaldus ja hooldus. Sertifikaadiga paigaldaja Kalev Lepistu. Lisainfo tel 5656 2191

GAASI- JA PELLETGRILLID • SUITSUAHJUD
KAMADO GRILLID • GRILLITARVIKUD
MAITSEAINED JA JOOGID

BALTIKUMI SUURIM

MÜÜGISALONG
BBQ
ENTERTAINMENT

BBQ.EE • GRILLIGURU.EE

VÄGEVA TEE 8
PEETRI

NÜÜD KA LIHALETT!

Investeeri tulevikku – OSTA endale
LAOBOKS Mõigu Tehnopargis!

Laod/bürood suurusega 28m² - 230 m²

- Hea ASUKOHT
- KVALITEETNE ehitus
- OPTIMAALSE suurusega 28m² - 230 m²

- RENDITULU teenimise võimalus (6-7% tootlus)
- Vara VÄÄRTUSE KASV

LÄBIMÕELDUD INVESTEERING
KINNISVARASSE ON KASUMLIK - osta
endale isiklik laoboks!

www.helgilaod.ee info@helgilaod.ee tel. 501 5546

OÜ
LANDEKER

OSTAME
PÕLLU- JA METSAMAAD

Hind kuni 15000 eurot/ha,
ka läbi raiutud ja hüpoteebiga.

Ettemaksuvõimalus, kiire tehing.

LANDEKER OÜ
tel 511 0415
517 9866
info@landeker.ee
www.landeker.ee

REINPAUL

OSTAME KASVAVAT ja
LADUSTATUD VÕSA

Raiume võsast puhtaks
kraavid, tee- ja põlluaäred,
lepikud, haavikud jne.

Info tel 5593 3899, kaido@reinpaul.ee
www.reinpaul.ee